

DE ONTWIKKELING VAN HET MODERNE TOONEEL IN DE VEREENIGDE STATEN

DOOR CORNELIUS CONYN

WANNEER men het over het Amerikaansche tooneel heeft, denkt men meestal in de eerste plaats aan amusementskunst. Wij willen hier de filmindustrie, die enkele tooneelsterren en auteurs van New York aan wereldfaam hielpen, geheel buiten beschouwing laten, al is ook daar opmerkelijk, dat, evenals in plankenland, het leeuwenaandeel der productie gevormd wordt door het lichte genre en er slechts weinig werken van hoog kunstgehalte werden opgevoerd.

Een ieder heeft gehoord van de overdadig uitgedoste revue's en „musical comedies”, operettes met honderden medewerkenden, legio variété attracties, die met het werk zelf niets te maken hebben; een tot het uiterst geperfectionneerd tooneel van een onverbiddelijk mechanisch rythme, even strak gespannen van tempo als de feillooze steps der onvermijdelijke girls, even volmaakt.... even zielloos.

Doch daarnaast zijn er dan de legio Broadway theaters, die de groote, commercieel-beproefde successen van Londen en Parijs overnemen, terwijl er tevens werk van bekende Amerikaansche schrijvers wordt opgevoerd. Dit zou dus het èchte tooneel van de Vereenigde Staten moeten zijn, wier artistiek leven zich hoofdzakelijk in de twee reuze-steden New-York en Chicago concentreert.

Een eerste factor die in het oog moet worden gehouden om de keus van de stukken te begrijpen, die het Amerikaansch publiek wordt voorgezet, is het tot het uiterst doorgevoerde stersysteem, hetwelk er sterk toe bijdraagt rollen speciaal te kiezen met het oog op de kwaliteiten van de een of andere „leading lady”, wier groote populariteit alleen al een kassucces waarborgt, waarbij dan de artistieke overwegingen dikwijls in het gedrang komen.

De twee meest gevierden onder hen zijn de inderdaad zeer verdienstelijke actrices Catherine Cornell en Ethel Barrymore, telg uit Amerika's meest beroemde tooneeldynastie — in dit land is een familie sinds 1820 voor het eerst op de planken bekend reeds van oerouden adel — waarvan twee andere leden John en Lionel door de film een wereldreputatie hebben verworven. In de zoo juist uitgekomen film „Raspoetin” kan men voor de eerste maal het trio tezamen spelend bewonderen.

Om echter tot het repertoire van de luxueus ingerichte Broadway theaters